

PRELIMINARII

În acest an s-au împlinit 100 de ani de la adoptarea *Constituției României*, document politico-juridic și moment istoric de referință care a deschis noi perspective de dezvoltare a istoriei naționale. Apreciată ca una dintre cele mai avansate în Europa, Constituția din 1923, a pus bazele statului democratic și a fixat tiparele constituționalismului în spațiul românesc.

În acest context aniversar, Conferința științifică **„100 DE ANI DE LA ADOPTAREA CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI DE LA 1923: Evoluții, context și perspective europene în România și Republica Moldova”**, din **24 martie 2023** a creat oportunitatea de a marca și de a aprecia la justa valoare ceea ce s-a *întâmpat* cu 100 de ani în urmă, de a evoca acest eveniment, de a aduce un omagiu făuritorilor acestei Constituții, dar și de a plasa acest eveniment istorico-juridic fundamental în contextul proceselor actuale.

Parteneriatul dintre cele două Universități (Universitatea de Stat din Moldova și Universitatea din București), susținute de Institutul Cultural Român a reușit să organizeze un eveniment *științific* de excepție. Conferința *științifică* **„100 DE ANI DE LA ADOPTAREA CONSTITUȚIEI ROMÂNIEI DE LA 1923: Evoluții, context și perspective europene în România și Republica Moldova”**, a reunit la masa discuțiilor reprezentanți a unui cerc extins de participanți, atât reprezentanți ai mediului academic cât și a autorităților.

Organizată sub egida genericului „Cultura dialogului academic: deschideri spre viitorul comun european” conferința științifică a întrunit reprezentanți din universități din Republica Moldova (Universitatea de Stat „B. P. Hașdeu” din Cahul, Universitatea de Stat din Comrat, ASEM, ULIM, USPEE) și România (București, Craiova, Iași) cu experiență diversă (profesori – studenți) și cu tematici care demonstrează interesul științific pentru probleme ce fie în mod direct sunt cele care reflectă valoarea conținutului Constituției adoptate în 1923, fie evoluțiile care au însoțit dezvoltarea ulterioară a dreptului constituțional și a volorilor constituționale.

Deschiderea lucrărilor conferinței a fost însoțită de luările de cuvânt a rectorilor celor două universități **Igor ȘAROV** și **Marin PREDA**, care au reiterat importanța colaborărilor și spriginului reciproc dintre cele două instituții, precum și perspective de colaborare care se deschid.

Un mesaj de susținere și apreciere a evenimentului științific a venit din partea președinției României. Consilierul Prezidențial **Sergiu NISTOR**, a menționat că administrația prezidențială este un susținător al promovării valorilor constituționale, acesta a apreciat relevanța istorică a primei Constituții ca reper în primii pași de raportare la valorile europene.

Un important și relevant raport de apreciere a Constituției adoptate la 1923 a fost prezentat de către Președinta Curții Constituționale a Republicii Moldova **Domnica MANOLI**, care a accentuat valoarea istorică și juridică a conținutului Constituției din 1923.

Din perspectiva valorii Constituției în asigurarea echilibrului în societate, a consolidării democrației și statului de drept **Veronica MIHAILOV-MORARU**, Ministra Ministerului Justiției, a vorbit despre contextul actual și rolul de factor stabilizator al Constituției în societate și perspectivele europene ale Republicii Moldova.

Es **Cristian Leon ȚURCANU**, Ambasadorul României în Republica Moldova în intervenția sa a apreciat Constituția din 1923 ca un fundament solid pentru un stat de drept puternic. Acesta și-a exprimat convingerea că analiza cu atenție a trecutului este un pas important spre viitor și că trebuie să învățăm din greșelile trecutului și să construim un viitor mai bun, să ne inspirăm pentru o perspectivă europeană luminoasă.

Adecent, omagilului adus celor care au contribuit la adoptarea Constituției în 1923 și datorită cărora astăzi purtăm discuții în acest sens, au fost puse în valoare și contribuția personalităților care dezvoltă știința dreptului constituțional, ghidează cercetări din acest domeniu, fundamentează școli științifice. În acest sens, au vorbit și cei doi decani ai facultăților de drept participante și organizatoare a evenimentului. **Serghei BRÎNZA**, dr.hab., prof.univ. în intervenția sa a apreciat adoptarea Constituției din 1923 ca un moment istoric unic al statutului unitar român și a accentuat aspecte importante ale utilității în prezent, indicând că „Constituția trebuie să rămână un bastion al țării”. De asemeni, a apreciat personalitatea academicianului **Ion GUCEAC** în promovarea valorilor constituționale și la dezvoltarea cercetărilor în domeniul.

Răzvan DINCĂ, Decanul Facultății de Drept, a Universității din București a apreciat necesitatea menținerii și promovării tradițiilor democratice, a statului de drept, tradiții ce au stat la baza constituției europene. De asemeni, a accentuat necesitatea creării tradițiilor academice în drumul comun european,

în acest sens apreciind și salutând A demersul de organizare a conferinței.

Evenimentul științific a avut o dublă semnificație pentru mediul academic, care vine să aprecieze eforturi continui ale savanților ce contribuie la cercetarea, dezvoltarea și promovarea valorilor constituționale fundamentale. Conferința științifică este și *In honorem academician Ion Guceac*, personalitate marcantă care își aduce contribuția la dezvoltarea culturii juridice naționale și figură reprezentativă pentru cercetările din domeniul dreptului constituțional.